

Číslo: 11405-5000/2018
Bratislava: 21. 9. 2018

Elektronickou poštou z 11. 9. 2018 ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o poskytnutie metodického usmernenia k zákonu č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“ alebo „zákon“), konkrétne k ustanoveniu § 32 ods. 7, citujeme:

„1. Okruh otázok: V súvislosti s vyššie uvedeným ustanovením zákona žiadame o metodické usmernenie, ako má postupovať verejný obstarávateľ v prípade, ak verejný obstarávateľ zistil, že ku dňu predloženia ponuky mal uchádzač nedoplatky napr. na Sociálne poisťovni, ktoré však následne, ale až po predložení ponuky uhradil v plnej výške, alebo alternatívne mu boli povolené splátky a následne preukázal úhradu alebo povolenie splátok verejnému obstarávateľovi. To zn., že ku dňu predloženia ponuky dlh existoval, jeho úhrada nebola v ponuke nijakým spôsobom preukázaná a až následne ku dňu vyhodnotenia splnenia podmienok účasti uchádzač už nemá žiadny nedoplatok, alebo má povolené splátky.

Je v súlade s § 32 ods. 7 ponechať takéhoto uchádzača v súťaži (prípadne aplikovať inštitút vysvetlenia a uznať, ak následne po žiadosti o vysvetlenie uchádzač preukáže, že už dlh uhradil?) alebo ho má verejný obstarávateľ v súlade s § 40 ods. 6 písm. a) vylúčiť nakoľko s poukázaním na Metodické usmernenie 15793-5000/2016 zo dňa 20.09.2016 „je uchádzač alebo záujemca povinný spĺňať podmienky osobitného postavenia počas celej doby zadávania zákazky“ a teda mal mať dlh vyrovnaný už ku dňu predloženia ponuky?

2. Okruh otázok: Zároveň sa vynára otázka, čo v prípade, ak v ponuke uchádzač zároveň predložil aj Jednotný európsky dokument, kde uviedol pri otázke: „Splnil hospodársky subjekt všetky svoje povinnosti týkajúce sa platby daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie, a to v krajine, v ktorej sídli, ako aj v členskom štáte verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ak ide o inú krajinu, ako je krajina sídla?“ ako odpoveď ÁNO, hoci verejný obstarávateľ zistí, že uchádzač má dlhy? Podľa nášho názoru tento uchádzač v ponuke poskytol informácie alebo doklady, ktoré sú nepravdivé alebo pozmenené tak, že nezodpovedajú skutočnosti (mal dať odpoveď nie a odpovedať následne na ďalšie otázky) a preto by mal byť vylúčený bez ohľadu na to, že hneď po predložení ponuky dlh uhradil a teda aplikácia § 32 ods. 7 zákona o VO by v tomto prípade u uchádzača, ktorý v ponuke „klamal“ nemala prichádzať do úvahy. Je náš názor správny?

Z opatrnosti máme za to, že verejný obstarávateľ by mal využiť inštitút vysvetľovania, aby overil, či dlh naozaj existoval a ak zistí, že dlh existoval, tak vylúčiť uchádzača pre poskytnutie nepravdivej informácie a to aj ak by napr. uchádzač tvrdil, že sa len pomýlil a v JED omylom označil zlú chybu, čo považuje za zrejmu administratívnu chybu. Vynára sa teda aj ďalšia otázka a to, že čo v prípade, ak uchádzač bude tvrdiť, že len omylom v JED vyznačil zlú možnosť. Je to dôvodom na vylúčenie lebo uchádzač v ponuke poskytol informácie alebo doklady, ktoré sú nepravdivé alebo pozmenené tak, že nezodpovedajú skutočnosti?“.

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Hospodársky subjekt sa môže zúčastniť verejného obstarávania len za predpokladu, že nemá nedoplatky poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a nemá ani daňové nedoplatky [§ 32 ods. 1 písm. b) a c) zákona o verejnom obstarávaní].

Podľa § 32 ods. 7 zákona uchádzač alebo záujemca sa považuje za spĺňajúceho

podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia podľa odseku 1 písm. b) a c), ak zaplatil nedoplatky alebo mu bolo povolené nedoplatky platiť v splátkach.

Na základe predmetného ustanovenia uchádzač alebo záujemca, ktorý má nedoplatky na daniach, sociálnom a zdravotnom poistení alebo príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie môže predísť vylúčeniu z verejného obstarávania v prípade, ak si dodatočne splnil svoje povinnosti tým, že nedoplatky uhradil alebo uzavrel záväznú dohodu s cieľom zaplatiť splatné dane alebo príspevky na sociálne a zdravotné poistenie alebo príspevky na starobné dôchodkové sporenie vrátane akýchkoľvek prípadných vzniknutých úrokov alebo sankcií v splátkach.

K zaplaceniu nedoplatkov alebo k uzavretiu dohody o zaplacení nedoplatkov v splátkach musí dôjsť pred uplynutím lehoty na predloženie žiadosti o účasť (užšia súťaž, rokovacie konanie so zverejnením, súťažný dialóg) alebo lehoty na predkladanie ponúk v prípade verejnej súťaže.

V prípade, ak uchádzač alebo záujemca predbežne nahradil doklady na preukázanie splnenia podmienok účasti Jednotným európskym dokumentom a verejný obstarávateľ zistil, že tento má nedoplatky (čo však z Jednotného európskeho dokumentu nie je úplne zrejmé), odporúčame verejnému obstarávateľovi využiť inštitút vysvetľovania a požiadať uchádzača o predloženie dôkazu o uhradení nedoplatkov alebo uzavretí dohody, ktorým mu bolo povolené nedoplatky platiť v splátkach.